

31993L0112

L314/38

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

1993 12 16

KOMISIJOS DIREKTYVA 93/112/EB**1993 m. gruodžio 10 d.**

iš dalies keičianti Komisijos direktyvą 91/155/EEB, kurioje apibrėžiamos ir nustatomos išsamios nuostatos dėl specifinės informacijos, susijusios su pavojingais preparatais, sistemos įgyvendinant Direktyvos 88/379/EEB 10 straipsnį

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1988 m. birželio 7 d. Tarybos direktyvą 88/379/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų preparatų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą etiketėmis, suderinimo ⁽¹⁾su paskutiniais pakeitimais ir papildymais, padarytais Komisijos direktyva 93/18/EEB ⁽²⁾, ir ypač į jos 10 straipsnio 2 dalį,

kadangi Direktyvos 88/379/EEB 10 straipsnio 2 dalis numato, kad Komisija numato išsamias nuostatas informacijos sistemos, saugos duomenų, susijusių su pavojingais preparatais, lapų forma įgyvendinimui; kadangi Komisijos direktyva 91/155/EEB ⁽³⁾ numatė tokias išsamias nuostatas;

kadangi 1967 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 67/548/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą etiketėmis, suderinimo ⁽⁴⁾ su paskutiniais pakeitimais ir papildymais, padarytais Komisijos direktyva 92/21/EEB ⁽⁵⁾, ir ypač jos 27 straipsnis numato, kad Komisija nustato su pavojingomis medžiagomis susijusių saugos duomenų lapų parengimo, platinimo, turinio ir formos bendrąsias taisykles;

kadangi reikia, kad priemonės dėl saugos duomenų lapų būtų tokie patys ir medžiagoms, ir preparatams; kadangi šis požiūris jau buvo numatytas Direktyvoje 91/155/EEB; kadangi todėl būtina šia prasme pataisyti Direktyvą 91/155/EEB;

kadangi, siekiant užtikrinti aplinkos apsaugą, reikia šiek tiek pakeisti priedą;

kadangi, turint omeny padarytus Direktyvos 91/155/EEB pakeitimus ir papildymus, jos 4 straipsnis atitinkamai turėtų būti panaikintas;

kadangi šios direktyvos nuostatos atitinka Direktyvų dėl techninių kliūčių panaikinimo pavojingų medžiagų ir preparatų prekybos srityje derinimo su technikos pažanga komiteto išvadą,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šiuo dokumentu Direktyva 91/155/EEB keičiama ir pildoma taip:

1. 4 straipsnis panaikinamas
2. Priedas pakeičiamas šios direktyvos priedu.

2 straipsnis

1. Ne vėliau kaip iki 1995 m. sausio 1 d. valstybės narės priima ir paskelbia nuostatas, kurios įsigaliosios, įgyvendina šią direktyvą, ir apie jas nedelsdamos informuoja Komisiją.

2. Šios nuostatos taikomos nuo 1995 m. sausio 1 d.

Tačiau kai kuriose valstybėse narėse egzistuojančios saugos duomenų lapo tipo informacijos sistemos gali būti toliau naudojamos iki 1995 m. liepos 1 d.

3. Valstybėms narėms priimant šias nuostatas, jose daroma nuoroda į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja trečią dieną po jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje, 1993 m. gruodžio 10 d.

Komisijos vardu

Yannis PALEOKRASSAS

Komisijos narys⁽¹⁾ OL L 187, 1988 7 16, p. 14.⁽²⁾ OL L 104, 1993 4 29, p. 46.⁽³⁾ OL L 76, 1991 3 22, p. 35.⁽⁴⁾ OL 196, 1967 8 16, p. 1.⁽⁵⁾ OL L 110, 1993 5 4, p. 20.

PRIEDAS

SAUGOS DUOMENŲ LAPŲ RENGIMO VADOVAS

Šios paaiškinamojo pobūdžio pastabos turi vadovo paskirtį. Jų tikslas – užtikrinti, kad kiekvienos iš 3 straipsnyje išvardytų privalomų eilučių turinys įgalintų profesionalius naudotojus imtis reikalingų priemonių, susijusių su sveikatos apsauga ir sauga darbo vietoje, bei aplinkai apsaugoti.

Informacija turi būti įrašoma aiškiai ir glaustai.

Atsižvelgiant į platų medžiagų ir preparatų savybių diapazoną, kai kuriais atvejais gali prirėkti papildomos informacijos. Jeigu dar kitais atvejais pasirodytų, jog informacija apie tam tikras savybes yra nereikšminga arba techniškai neįmanoma jos pateikti, dėl to privalo būti nurodomi motyvai.

Nors pozicijų tvarka nėra privaloma, rekomenduojama laikytis 3 straipsnyje nurodytos sekos.

Saugos duomenų lapą pataisius, į pataisas reikia atkreipti gavėjo dėmesį.

1. Medžiagos arba preparato ir bendrovės arba įmonės identifikavimas

1.1. Medžiagos ar preparato:

Pavadinimui vartotinas terminas privalo būti identiškasis nurodytajam etiketėje, kaip nustatyta Direktyvos 67/548/EEB VI priede.

Gali būti nurodomi ir kiti pavadinimai.

1.2. Bendrovės arba įmonės identifikavimas:

— įvardijamas Bendrijoje įsisteigęs asmuo, atsakingas už medžiagos ar preparato pateikimą rinkai – gamintojas, importuotojas ar didmenininkas,

— šio asmens tikslus adresas ir telefono numeris.

1.3. Pagal Direktyvos 88/379/EEB 12 straipsnį, šalia aukščiau nurodytos informacijos nurodoma bendrovės ir/ar oficialios patariamąsios institucijos telefono numeris nelaimės atvejams.

2. Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis

Pateikta informacija turėtų įgalinti gavėją lengvai nustatyti su ta medžiaga ar preparatu susijusius galimus pavojus.

Preparato atveju:

a) visos sudėties (sudedamųjų dalių pobūdžio ir jų koncentracijos) pateikti nebūtina;

b) tačiau reikia nurodyti žemiau išvardytas medžiagas, jų koncentraciją ar koncentracijos svyravimo apimtį, jei jų esamos koncentracijos prilygsta arba viršija Direktyvos 88/379/EEB 3 straipsnio 6 dalyje a punkte nurodytas koncentracijas (jeigu žemesnė riba nėra laikoma tinkamesnė):

— sveikatai pavojų keliančias medžiagas, kaip jos suprantamos Direktyvoje 67/548/EEB,

ir

— bent medžiagas, kurioms pagal Bendrijos nuostatas pripažintos poveikio normos, bet kurioms netaikoma minėtoji direktyva;

c) aukščiau paminėtų medžiagų klasifikacija (arba pagal Direktyvos 67/548/EEB 6 straipsnį, arba jos I priedą), pateikiama simbolių ir R frazių, skiriamų pagal jų pavojų sveikatai, forma;

d) jei pagal Direktyvos 88/379/EEB 7 straipsnio 1 dalies nuostatas tam tikrų medžiagų įvardijimas yra laikomas paslapyje, siekiant užtikrinti saugų elgesį aprašoma jų cheminė prigimtis. Klasifikacinis pavadinimas nustatomas aukščiau minėta tvarka.

3. Galimų pavojų įvardijimas

Trumpai ir aiškiai nurodoma svarbiausi medžiagos ar preparato keliami pavojai, ypač galimi kritiški pavojai žmogui ir aplinkai.

Aprašoma svarbiausios žmogaus sveikatai kenksmingo poveikio apraiškos ir simptomai, susiję su tos medžiagos ar preparato naudojimo ir galimo netinkamo naudojimo atvejais, kuriuos galima pagrįstai numatyti.

Informacija turėtų būti suderinama su ta, kuri pateikiama produkto etiketėje, bet nebūtinai turi ją pakartoti.

4. Pirmosios pagalbos priemonės

Aprašomos pirmosios pagalbos priemonės; vis dėlto, svarbu nurodyti, ar reikalinga neatidėliotina medikų pagalba.

Pirmosios pagalbos informacija privalo būti trumpa ir lengvai suprantama nukentėjusiajam, pašalaičiui ar ją teikiančiam asmeniui. Trumpai apibūdinami simptomai ir poveikio apraiškos. Nurodymuose turėtų būti nusakoma, ką nelaimingo įvykio atveju reikia daryti vietoje ir ar galima po poveikio laukti uždelstų pasekmių.

Informacija suskirstoma pagal skirtingus poveikio kanalus, pvz., kvėpavimo takus, sąlytį su oda ir akimis, rijimu; įvairiomis paantraštelėmis.

Nurodoma, ar reikalinga arba patartina profesionali gydytojo pagalba.

Kai kurioms medžiagoms ar preparatams gali būti svarbu pabrėžti, kad darbo vietoje turėtų būti prieinamos specialios specifinio ir neatidėliotino gydymo priemonės.

5. Priešgaisrinės priemonės

Apibūdinami kovos su tos medžiagos ar preparato sukeltu ar kaimynystėje kilusiu gaisru reikalavimai, nurodant:

- tinkamas gesinimo priemonės,
- gesinimo priemonės, kurios dėl saugos priežasčių neturėtų būti naudojamos,
- specialūs poveikio pavojai, kylantys dėl pačios medžiagos ar preparato degimo, degimo produktų, atsirandančių dujų,
- specialią apsaugos įrangą gaisrininkams.

6. Priemonės atsiktinio patekimo į aplinką atvejais

Priklausomai nuo medžiagos ar preparato gali būti reikalinga informacija apie:

— *asmenines atsargumo priemones, būtent:*

degimo šaltinių pašalinimą, pakankamos ventilacijos ar kvėpavimo takų apsaugos numatymą, dulkių kontrolę, sąlyčio su oda ir akimis apsaugą,

— *aplinkos apsaugos priemones, būtent:*

apsauga nuo patekimo į kanalizaciją, paviršiaus ir gruntinius vandenius bei dirvožemį, galimą būtinumą išpėti apylinkėje gyvenančius žmones,

— *valymo būdus, būtent:*

absorbentų (pvz., smėlio, rūgšties rišiklio, universalus rišiklio, pjuvenų...) panaudojimą, dujų arba dūmų mažinimą vandeniui, praskiedimą.

Taip pat apsvaustoma, ar reikia tokių nurodymų, kaip: „niekada nenaudokite, neutralizuokite su...“

Pastaba: Jei reikia, daromos nuorodos į 8 ir 13 punktus.

7. Tvarkymas ir laikymas

7.1. Tvarkymas

Numatomos atsargumo priemonės saugiam tvarkymui, įskaitant patarimus dėl techninių priemonių, būtent: vietinės ir bendros ventilacijos, priemonių nuo aerolių bei dulkių atsiradimo ir gaisro apsaugoti, kitų specifinių su ta medžiaga ar preparatu susijusių reikalavimų ar taisyklių (pvz., procedūrų ar įrangos, kuri yra draudžiama arba rekomenduojama) ir, jei įmanoma, pateikiami jų trumpi aprašymai.

7.2. Laikymas

Numatomos saugaus laikymo sąlygos, būtent: specifiniai laikymo patalpų ar talpų projektiniai reikalavimai (įskaitant sutvirtinimo sienas ir ventilaciją), nesuderinamos medžiagos, sandėliavimo sąlygas (temperatūra ir drėgno riba(-os), apšvietimas, inertinės dujos...), specialios elektros įranga ir apsauga nuo elektrostatiškos įtampos.

Jei reikia, patariama dėl kiekių apribojimų sandėliavimo sąlygomis. Ypač nurodomi konkretūs medžiagos ar preparato pakuotei ar konteineriams gaminti naudojamų medžiagų tipai keliami reikalavimai.

8. Poveikio valdymo priemonės arba asmeninė sauga

Šiame dokumente poveikio valdymo priemonės reiškia įvairias atsargumo priemones, kurių reikia imtis darbo metu, siekiant kiek įmanoma sumažinti poveikį darbininkams.

Pirmiau asmeninės saugos priemonių turėtų būti imamasi inžinerinių priemonių. Todėl pateikiama informacija apie sistemos projektavimą, pvz. aptvaro įrengimą. Ši informacija turėtų papildyti tą, kuri jau pateikta 7.1 punkte.

Su nuorodomis įrašomi specifiniai kontrolės parametrai, tokie kaip ribiniai dydžiai ar biologiniai standartai. Pateikiama informacija dėl rekomenduojamų stebėjimo procedūrų ir nurodomas šaltinis.

Jei reikia asmeninės saugos priemonių, nurodomas adekvačios ir tinkamą saugą užtikrinančios įrangos tipas:

— *kvėpavimo takų apsaugai:*

nuo pavojingų dujų, garų ar dulkių – numatoma, ar reikia atitinkamos apsauginės įrangos, tokios kaip savarankiškų kvėpavimo aparatų, atitinkamų kaukių ir filtrų,

— *rankų apsaugai:*

nurodomas tvarkant tą medžiagą ar preparatą dėvėtinų pirštinių tipas. Jei reikia, numatomos bet kokios papildomos odos ir rankų apsaugos priemonės,

— *akių apsaugai:*

nurodomas akių apsaugai reikalingų reikmenų tipas, būtent: saugos akiniai, specialūs apsauginiai akiniai, veido dangalas,

— *odos apsaugai:*

jei reikia apsaugoti ne tik rankas, bet ir visą kūną ar kokią nors jo kitą dalį, nurodomas apsaugos reikmenų tipas ir kokybė, būtent: prijuostė, auliniai batai ir visas apsauginis kombinezonas. Jei reikia, paminimos specifinės higienos priemonės.

Kur reikia, daromos nuorodos į atitinkamus CEN (Europos standartų komiteto) standartus.

9. Fizinės ir cheminės savybės

Šis skirsnis apima, kur taikytina, tokią medžiagas ar preparatą apibūdinančią informaciją:

Pavidalas:

nurodoma medžiagos ar preparato, kaip jie tiekiami, fizinė būsena (kieta, skysta, dujinė) ir spalva.

Kvapas:

jei juntamas kvapas, jis trumpai jis apibūdinamas.

pH:

nurodomas medžiagos ar preparato, kaip jie tiekiami, arba vandens tirpalo pH; pastaruoju atveju nurodoma koncentracija.

Virimo temperatūra:

Lydimosi temperatūra:

Pliūpsnio temperatūra:

Degumas (kietos, dujinės):

Savaiminis degumas:

Sprogstamosios savybės:

Oksidavimo savybės:

Garų slėgis:

Santykinis tankis:

Tirpumas: — tirpumas vandenyje

— tirpumas riebaluose (nurodykite aliejinį tirpiklį):

Kaip suprantama Direktyvoje 67/548/EEB

Pasiskirstymo koeficientas: n-oktanol/vanduo:

Kiti duomenys:

nurodomi svarbūs saugos parametrai, tokie kaip garų tankis, maišumas, garavimo greitis, laidumas, klampumas ir kt.

Pirmiau minėtosios savybės turėtų būti nustatomos pagal Direktyvos 67/548/EEB V priedo A dalies specifikaciją ar kokių nors kitu lygintinu metodu.

10. Pastovumas ir reaktingumas

Nurodomi medžiagos ar preparato pastovumas ir pavojingų reakcijų galimybė tam tikromis sąlygomis.

Vengtinios sąlygos:

Išvardijamos tos sąlygos, tokios kaip temperatūra, slėgis, šviesa, smūgis, kurios gali sukelti pavojingą reakciją ir, jei galima, jos trumpai aprašomos.

Vengtinios medžiagos:

Išvardijamos medžiagos, tokios kaip vanduo, oras, rūgštys, bazės, oksidatorius ar kitos konkrečios medžiagos, galinčios sukelti pavojingą reakciją, ir, jei galima, pateikiamas trumpas aprašymas.

Pavojingi skilimo produktai:

Išvardijamos pavojingos medžiagos, atsirandančios pavojingais kiekiais skilimo metu.

Pastaba: Konkrečiai aptariama:

- stabilizatorių būtinumas ir buvimas,
- pavojingos egzoterminės reakcijos galimybė,
- bet kokio medžiagos ar preparato fizinio pavidalo pokyčio svarba saugai,
- bet kokie pavojingi skilimo produktai, atsirandantys nuo sąlyčio su vandeniu,
- skaidymo poveikio nepastoviams produktams galimybė.

11. Toksikologinė informacija

Šiame skirsnyje pateikiamas trumpas, bet išsamus ir suprantamas įvairių toksikologinių (sveikatos atžvilgiu) poveikių, galinčių atsirasti dėl naudotojo sąlyčio su ta medžiaga ar preparatu, aprašymas.

Nurodomi dėl tos medžiagos ar preparato poveikio atsirandantys sveikatai pavojingi padariniai, pagrįsti tikrais įvykiais ir mokslinių eksperimentų išvadomis.

Pateikiama informacija apie įvairius poveikius kanalus (kvėpavimą, rijimą, sąlytį su oda ir akimis) ir aprašomi su fizinėmis, cheminėmis ir toksikologinėmis ypatybėmis susiję simptomai. Nurodomi nuo trumpalaikio ir ilgalaikio poveikio atsirandantys žinomi uždelsti ir betarpiški padariniai, taip pat chroniški padariniai: pvz., jautrumo padidėjimas, karcinogeniškumas, mutageniškumas ir nuodingumo (toksiškumo) perdavimas palikuonims, įskaitant teratogeniškumą ir narkozės sukėlimą.

Atsižvelgiant į 2 punkte „Sudėtis arba informacija apie sudedamąsias dalis“ jau pateiktą informaciją, galbūt reikia nurodyti tam tikrų preparatų sudedamųjų komponentų specifinį poveikį sveikatai.

12. Ekologinė informacija

Nurodomi dėl medžiagos ar preparato pobūdžio ir jų pagrindai numatomų naudojimo tikslų atsirandantys padariniai, jų raida ir lemtis aplinkai. Panašaus pobūdžio informacija pateiktina apie pavojingus produktus, atsirandančius dėl medžiagų ir preparatų skaidymosi.

Žemiau išvardyti ekologiškai svarbios informacijos pavyzdžiai:

judrumas: — žinomas ar numanomas pasiskirstymas aplinkos srityse,
— paviršiaus įtempis,
— absorbcija/dezorbicija,
— kitos fizinės ir cheminės savybės, žr. 9 skirsnį;

skilimas: — biotinis ir abiotinis skilimas,
— aerobinis ir anaerobinis skilimas,
— išsilaikymas;

kaupimasis: — biologinio kaupimosi potencialas,
— biologinis koncentravimas;

trumpalaikiai ir ilgalaikiai poveikiai:

ekotoksiškumas: — vandens organizmams,
— dirvos organizmams,
— augalams ir žemės gyvūnams;

kiti kenksmingi poveikiai: — ozono sluoksnio skurdinimo potencialas,
— fotocheminio ozono kūrimo potencialas,
— globalinio šilimo potencialas,
— poveikiai nuotekų valymo įrenginiams.

Pastabos

Užtikrinama, kad su aplinkos apsauga susijusi informacija būtų pateikiama ir kituose saugos dokumentų lapo skirsniuose, ypač apie patekimo į aplinką kontrolę, atsitiktinio patekimo į aplinką išvengimo ir likučių šalinimo priemonės 6, 7, 13 ir 15 punktuose.

Kol nėra preparato poveikio aplinkai įvertinimo kriterijų, informacija, susijusi su aukščiau pateiktais faktoriais, pateikiama apie pavojingomis aplinkai laikomas medžiagas, kurios įeina į preparato sudėtį.

13. Likučių tvarkymas

Jei medžiagos ar preparato likučių (dėl numatomos paskirties atsiradusio perviršio arba liekanų) šalinimas kelia pavojų, pateikiamas šių likučių aprašymas ir informacija apie jų saugų tvarkymą.

Nurodomi tinkami pačios medžiagos ar preparato ir užterštos pakuotės šalinimo būdai (deginimas, perdirbimas, užkasimas ir kt.)

Komentaras

Nurodomos bet kokios atliekoms taikomos Bendrijos nuostatos. Jei jų nėra, pravartu naudotojui priminti galiojančias nacionalines ar regionines nuostatas.

14. Gabenimo informacija

Nurodomos bet kurios atsargumo priemonės, kurias naudotojas turėtų žinoti ar kurių jis turėtų imtis pervežant ar gabenant į kitą vietą patalpose arba lauke.

Gali būti papildomai pateikiama informacija apie Jungtinių Tautų rekomendacijas ir kitus tarptautinius susitarimus dėl pavojingų prekių gabenimo ir įpakavimo.

15. Reguliavimo sferos informacija

Pateikiama informacija apie etiketę pagal pavojingų medžiagų ir preparatų klasifikavimą, įpakavimą ir ženklimą etiketėmis reglamentuojančias direktyvas.

Jei šiame saugos duomenų lape aptariamai medžiagai ar preparatui Bendrijos mastu taikomos konkrečios nuostatos dėl žmogaus ir aplinkos apsaugos (pvz. realizavimo ir naudojimo apribojimai, poveikio darbo vietoje ribinės vertės), šios nuostatos turėtų, kiek įmanoma, būti nurodomos. Gavėjų dėmesį taip pat reikėtų atkreipti ir į šias nuostatas įgyvendinančius nacionalinius įstatymus.

Taip pat rekomenduotina, kad duomenų lape gavėjams būtų primenamos ir bet kokios kitos galimai svarbios nacionalinės priemonės.

16. Kita informacija

Pateikiama bet kokia kita informacija, kuri galėtų būti svarbi saugai, sveikatai ir aplinkos apsaugai, pavyzdžiui:

- patarimai dėl mokymo,
- rekomenduojami naudojimo būdai ir apribojimai,
- papildomos informacijos šaltinis (raštiškų paklausimų siuntimo ir/ar techninio paklausimo punktas),
- šiam duomenų lapui sudaryti naudotų pagrindinių duomenų šaltiniai.

Jei niekur kitur nenurodoma, įrašoma šio duomenų lapo išleidimo data.
